

Hiiumaa Vallavolikogu 17.10.2024

määruse nr 77

Lisa 3

Hiiumaa Vallavalitsus

HIIUMAA VALLA ARENGUKAVA

2035+

Tegevuskava 2024-2028

Hiiumaa 2024

SISSEJUHATUS

Hiumaa valla arengukava tegevuskava on lisa, mis kirjeldab nelja-aastases perspektiivis elluviimiseks kavandatud konkreetseid tegevusi ja nende ajalist mõõdet aastate kaupa.

Tegevuskavas tuuakse välja valdkondade kaupa olulised arendustegevused, mis on ajaliselt mõõdetavad ja eraldi järjepidevad tegevused, mis on kestvalt vajalikud Hiumaa arenguks.

Investeeringuobjektid ja eelarveline panus on välja toodud arengukava lisa 1 - Hiumaa valla eelarvestrateegia.

Tabelitest nähtub tegevus, ajaline mõõde ja elluviija või vastutaja, kelleks on kas omavalitsus või tema partner. Arengukava täitmise üle teostab järelevalvet Hiumaa vallavolikogu. Seiret tegevuskava elluviimise osas teostatakse koos partneritega.

Iga teema järgi on välja toodud ka olulisemad saavutused ja tegevused eelnevatel perioodidel.

1. INIMARENG

1.1. Valitsemine

Arendustegevused:

Tegevus	1.1.1. Juhtimisauditi ettepanekute elluviimine
----------------	---

Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024-2025 juhtimisauditis välja toodud muutuste elluviimine.
--------------------------------------	--

Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Vallavanem
-------------------	-----------------------------------

Tegevus	1.1.2. Koostatakse üldplaneering
----------------	---

Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024 saadetakse kooskõlastusringile ja tehakse masspostitus maaomanikele. Üldplaneering antakse üle volikogule. 2025 on üldplaneering vastu võetud ja kehtiv.
--------------------------------------	---

Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Planeeringud keskkond taristu üksus
-------------------	--

Järjepidevad tegevused:

Tegevus	1.1.3. Avalik kommunikatsioon ja elanike elukeskkonna rahulolu küsitlused
----------------	--

Alam-tegevused	1.1.3.1. Regulaarsed kohtumised kodanike, ettevõtjate, MTÜ-de, hallatavate asutuste ja teiste sidusgruppidega.
-----------------------	--

	1.1.3.2. Elanike rahulolu elukeskkonna ja teenustega. minuomavalitsus.ee uuring igal paaris aastal.
--	---

Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus
-------------------	-----------------------

Seni tehtu:

2020 – 2024 saavutatud valdkondlikud eesmärgid: kaasavat eelarvet rakendatakse vallaüleselt, toimuvad regulaarsed kohtumised erinevate partnerite ja sidusorganisatsioonidega, juhtimisauditi läbi viimine ning selle tulemuste järk-järguline rakendamine.

1.2. Turvalisus

Arendustegevused:

Tegevus	1.2.1. Kärkla üleujutusohu vähendamine ja truupide korrastamine
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024 KIK meetme toel truupide taastamine. 2025-2028 truupide korrastamine ja jõgede puhastamine.
Vastutajad	Kärkla Osavalla Valitsus, Hiiumaa Vallavalitsus, Planeeringud keskkond taristu üksus
Tegevus	1.2.2. Vabatahtlike päästjate töötingimuste parandamine
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	Emmaste päästehoone rekonstrueerimine 2024-2026. Kõppu soojustatud päästehoone rajamine 2025-2026.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Päästeamet, vabatahtlikud päästjad

Järjepidevad tegevused:

Tegevus	1.2.3. Korrapärased tegevused turvalisuse suurendamiseks ja teavitustöö
Alam-tegevused	1.2.3.1. Regulaarsed kohtumised, õppused ja koostööprojektid turvalisust tagavate organisatsioonidega. 1.2.3.2. Autonoomse energiavarustuse võimekuse parandamine. 1.2.3.3. Korrastatakse ja rajatakse uusi tuletõrje veevõtukohti.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Planeeringud keskkond taristu üksus, Ühistranspordi ja kriisivalmiduse spetsialist

Seni tehtu:

2020 – 2024 saavutatud valdkondlikud eesmärgid: ulatusliku evakuatsiooniplaani koostamine, regulaarsed kohtumised turvalisust tagavate organisatsioonidega, ohutusplaneerimine eri vanuse- ja sihtrühmadele, Kapasto lasketiiru laiendamine.

1.3. Rahvatervis

Arendustegevused:

Tegevus	1.3.1. Käina perearstikeskuse ümberkolimine kultuurikeskusesse
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024 aasta jooksul.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Käina Osavalla Valitsus
Tegevus	1.3.2. Emmaste Perearstikeskusele lisafunktsioonide leidmine
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	Võimalike sobivate partnerite otsimine ja neile ruumide pakkumine 2025.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Haridus kultuur sotsiaal üksus
Tegevus	1.3.3. E-terviseprofiili koostamine
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	Terviseprofiili ehk eneseanalüüsi koostamine aastatel 2024-2025.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Hiiumaa Arenduskeskus

Järjepidevad tegevused:

Tegevus	1.3.4. Kohalike elanike tervislike eluviiside toetamine
Alam-tegevused	1.3.4.1. Valla asutustes pakutakse kohalikku toitu. 1.3.4.2. Rajatakse terviseradasid ning parendatakse võimalusi õuetegevusteks.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Haridus kultuur sotsiaal üksus, Planeeringud keskkond taristu üksus

Seni tehtu:

2020 – 2024 saavutatud valdkondlikud eesmärgid: Hiiumaa Haigla ruumiprogrammi ümberkorraldamine, Tervisekeskus Kärddlas ja Käinas, kuhu kolis ka perearstikeskus, hambaarstiteenus Kõpus, alustava perearsti toetusmeetme rakendamine.

1.4. Vaba aeg, sport, kultuur ja noorsootöö

Arendustegevused:

Tegevus	1.4.1. Uue Kärkla kultuurikeskuse rajamine
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024-2025 töötatakse koos avalikkuse ja huvigruppidega välja Kärkla kultuurikeskuse kontseptsioon koos Kärkla laululava ja Villalao tulevikunägemusega. 2024. Koostatakse detailplaneering Kärkla kultuurikeskuse alale.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Haridus kultuur sotsiaal üksus, Kärkla kultuurikeskus, Arendusspetsialist
Tegevus	1.4.2. Raamatukogu kui kogukonna- ja teenuskeskus
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024-2025 Raamatukogude ühise arengukava koostamine. 2024-2025 Rahvaraamatukogu seaduse muutmine.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Haridus kultuur sotsiaal üksus, Raamatukogud
Tegevus	1.4.3. Paluküla olme- ja teenindushoone rajamine
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	Kultuuriministeeriumi toetusmeetme toel olme- ja teenindushoone rajamine 2024.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Hiiumaa Sport
Tegevus	1.4.4. Käina kultuurikeskuse renoveerimine
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	Kolme erineva toetusmeetme toel toimuv terviklik renoveerimine 2024-2025.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Käina Osavalla Valitsus
Tegevus	1.4.5. Kärkla ujula tasuvus-teostatavus analüüs
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2025 Tasuvus-teostatavusanalüüs annab selguse, mis on ujula rajamiseks võimalikud asukohad Kärklas, selle maksumus ning tasuvus, arvestades sealhulgas vallale kuuluvat Käina ujulat.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Planeeringud keskkond taristu üksus

Tegevus **1.4.6. Suuremõisa mõisakompleksi haldamine koos koostööpartneritega**

Tegevuse kirjeldus ja ajakava 2025 koostöös Riigi Kinnisvara AS ning Haridus- ja teadusministeeriumiga mõisakompleksi edasiseks haldamiseks sobiva mudeli välja töötamine.

Vastutajad Hiiumaa Vallavalitsus, Riigi Kinnisvara AS, Haridus- ja teadusministeerium, MTÜ Suuremõisa Loss, Hiiumaa Ametikool

Tegevus **1.4.7. Kärkla kalevivabriku piiride esitamine linnakeskkonnas**

Tegevuse kirjeldus ja ajakava 2024-2025 kalevivabriku piiride esitamisevõimaluste välja selgitamine koostöös Hiiumaa Muuseumitega.

Vastutajad Hiiumaa Vallavalitsus, Hiiumaa Muuseumid SA

Tegevus **1.4.8. Suuresadama aida kontseptsiooni välja töötamine**

Tegevuse kirjeldus ja ajakava 2025 Suuresadama aida kontseptsiooni välja töötamine, tegevusplaani koostamine ja tingimuste loomine.

Vastutajad Hiiumaa Vallavalitsus, Hiiumaa Muuseumid SA

Järjepidevad tegevused:

Tegevus **1.4.9. Vabaaja ja noorte tegevuste toetamine**

Alam-tegevus 1.4.9.1. Hiiumaa noortevolikogu toetamine.

1.4.9.2. „Hiiumaa liigub“ spordisarja korraldamine.

Vastutajad Hiiumaa Vallavalitsus, Haridus kultuur sotsiaal üksus, Hiiumaa Spordiliit

Seni tehtu:

2020 – 2024 saavutatud valdkondlikud eesmärgid: Palade spordihoone renoveerimine, Emmaste spordikeskuse uuendamine, Paluküla terviseradade arendamine, Viskoosa kultuuritehases tegevuste käivitamine, Hiiumaa valla noortevolikogu toetamine.

1.5. Haridus

Arendustegevused:

Tegevus	1.5.1. Hariduse valdkondliku arengukava koostamine
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024 Töörühmad osapooltega, vajaduste ja probleemide kaardistus. Lähteülesande koostamine haridusvaldkonna küsitluseks. 2025 Uuringu läbiviimine. Osapooltega koostöös arengukava koostamine ja kinnitamine.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Haridus kultuur sotsiaal üksus, Koolid ja lasteaiad
Tegevus	1.5.2. Hiiumaa ühise huvikooli loomine
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024 Osapooltega kohtumised ja koostöövõimaluste väljaselgitamine. 2025 Töörühmade moodustamine ja töö ühise huvikooli loomise nimel.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Haridus kultuur sotsiaal üksus, Koolid ja huvikoolid
Tegevus	1.5.3. Väarikate ülikooli käivitamine
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	Koostöös Tartu Ülikooliga Väarikate Ülikooli loenguprogrammide käivitamine Hiiumaal.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Haridus kultuur sotsiaal üksus, Koolid ja huvikoolid, Hiiumaa Arenduskeskus, Tartu Ülikool, Kodukant Hiiumaa
Tegevus	1.5.4. Hariduse kompetentsikeskuse mudeli loomine ja tööle rakendamine
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024 Vajaduste ja huvigruppide kaardistus. 2025 Kompetentsikeskuse mudeli koostamine.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Haridus kultuur sotsiaal üksus, Hiiumaa Sotsiaalkeskus
Tegevus	1.5.5. Kutsehariduse arendamine
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	Hiiumaa Ametikooli ja Hiiumaa Gümnaasiumi baasil Hariduskeskuse loomine. 2025 koostöös Haridus- ja teadusministeeriumi ja Hiiumaa ettevõtjatega uute õppesuundade arendamine ning põhikoolijärgse kutseõppe käivitamine.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Haridus kultuur sotsiaal üksus, Hiiumaa Ametikool, Haridus- ja teadusministeerium

Järjepidevad tegevused:

Tegevus	1.5.6. Hariduse ja huvihariduse toetamine
Alam-tegevus	1.5.6.1. Toetatakse õpilasfirmade juhendajaid ja noorte ettevõtlusinkubaatorit. 1.5.6.2. Hiiumaa noorte stipendiumifondi töös hoidmine. 1.5.6.3. Rajatakse lasteaia- ja kooliaiad või -peenrad.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Haridus kultuur sotsiaal üksus, Hiiumaa Arenduskeskus

Seni tehtu:

2020 – 2024 saavutatud valdkondlikud eesmärgid: haridusvõrgu analüüsi koostamine, Kärdla põhikooli uus õppehoone, noorte stipendiumifond.

1.6. Sotsiaalne kaitse

Arendustegevused:

Tegevus	1.6.1. Sotsiaalteenuste arendamine Kõpu Päikese kinnistul
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024 Kaardistatakse teenuste vajadus ja eelarvestatakse. 2025 Tegevuste käivitamine.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Haridus kultuur sotsiaal üksus, Hiiumaa Sotsiaalkeskus
Tegevus	1.6.2. Laiendatakse eluaseme tagamise teenust
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024-2025 laiendatakse eluaseme tagamise teenust, sealhulgas pansionaaditeenust ja alustatakse varjupaiga teenuse osutamiseega. 2024-2027 Valla taristu sihtotstarbe muutmine (sotsiaal)eluruumideks.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Haridus kultuur sotsiaal üksus, Hiiumaa Sotsiaalkeskus

Järjepidevad tegevused:

Tegevus	1.6.3. Sotsiaalteenuste ja sotsiaalse heaolu tagamine
Alam-tegevused	1.6.3.1. Vabatahtlike kaasamine sotsiaalhoolekandeteenustel. 1.6.3.2. Päevakeskuse teenuse osutamine üle Hiiumaa. 1.6.3.2. Korraldatakse vanemahariduse alaseid koolitusi. 1.6.3.3. Aktiveeritakse (pikaajalisi) töötuid. 1.6.3.4. Parandatakse erivajadusega inimeste avalikesse hoonetesse pääsemist.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Haridus kultuur sotsiaal üksus, Töötukassa

Seni tehtu:

2020 – 2024 saavutatud valdkondlikud eesmärgid: Samaaria hooldekodu renoveerimine ja laiendamine, Tohvri hooldekeskuse uus hoone, Hellamaa sotsiaalküla projekteerimine, Sotsiaalkeskuse Pargi tänava II etapi projekteerimine ja toetustaotluse koostamine, hooldusreformi rakendamine.

2. MAJANDUSARENG

Arendustegevused:

Tegevus	2.1. Eelduste loomine uutele hotellikohtadele ja ettevõtluspindadele Hiiumaal
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024-2025 potentsiaalsete ettevõtlusalade planeerimine üldplaneeringus. 2024-2028 Valla kinnisvarale kasutuse leidmine, planeeringud kruntidele.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Planeeringud keskkond taristu üksus
Tegevus	2.2. Hiiumaa ettevõtluse konkurentsivõime tõstmine ja mainekujundus
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024-2025 Maakonna arengustrateegia elluviimise toetus (2024.a maksimaalselt 264 955 eurot, 2025.a maksimaalselt 266 000 eurot).
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Hiiumaa Arenduskeskus
Tegevus	2.3. Üüri- ja munitsipaalkorterite rajamine
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024-2025 Kõrgesaare üürimaja ehitamine. 2025-2026 järgmises Kredex toetusmeetmes osalemiseks ettevalmistuste tegemine
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Planeeringud keskkond taristu üksus
Tegevus	2.4. Hiiumaa haldusettevõtte loomine
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024 Hiiumaa Haldus loomine ja juhi leidmine. 2024-2025 halduse ja kommunaalmajanduse tegevuste koondumine. 2025-2026 halduse ja kommunaalmajanduse valdkonna tegevused on üle saare ühtsetel alustel ning tegevuspõhimõtted avalikkusega jagatud.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Planeeringud keskkond taristu üksus

Järjepidevad tegevused:

Tegevus 2.5. Majandus- ja ettevõtluskeskkonna toetamine

Alam-tegevused	<p>2.5.1. Hiiumaa majandusvedurite arenguprobleemidega personaalne tegelemine ja riigistruktuurides tugimine, MAK ja PEEK meetme tegevuste elluviimine.</p> <p>2.5.2. Ettevõtete arengu toetamine, sh digi- ja rohepööre, tootearenduse osakaalu suurendamine, innovatsioonieesmärkide elluviimine, MATA, MAK ja PEEK meetme tegevuste elluviimine.</p> <p>2.5.3. Ettevõtetele vajaduspõhiste arengu- ja koolitusprogrammide läbiviimine, õppereiside korraldamine, ettevõtlusinkubaatori tegevuste jätkamine, MATA, MAK ja PEEK meetme tegevuste elluviimine.</p> <p>2.5.4. Noorte ettevõtlikkuse arendamine- noorte poolt loodavate ettevõtete arvu suurendamine, MATA ja PEEK meetme tegevuste elluviimine.</p> <p>2.5.5. Hiiumaa ettevõtlust toetavate info- ja kommunikatsioonikanalite kaasajastamine ja arendamine (Hiiumaa.ee, e-pood, Visit Hiiumaa jms), MATA ja PEEK meetme tegevuste elluviimine.</p> <p>2.5.6. Ettevõtlusklastrite sh turismiklastri toetamine ja arendamine MAK ja PEEK meetme tegevuste elluviimine.</p>
-----------------------	---

Vastutajad Hiiumaa Vallavalitsus, Planeeringud keskkond taristu üksus, Hiiumaa Arenduskeskus

Seni tehtu:

2020 – 2024 saavutatud valdkondlikud eesmärgid: Hiiumaa turismistrateegia loomine ning turismiklastri käivitamine, kaugtöökontorite tervikliku andmebaasi loomine, Sadama Üürimaja OÜ loomine ja Kredex toetus Kõrgessaare üürimaja rajamiseks, Hiiumaa Haldus loomine.

3. TARISTUD JA ÜHENDUSED

Arendustegevused:

Tegevus	3.1. Kärkla sadevee kanalisatsioonivõrgu üleandmine Kärkla Veevärgile
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024-2025 kaardistamine, üle andmine ning arenduste planeerimine.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Planeeringud keskkond taristu üksus, Kärkla Osavalla Valitsus, AS Kärkla Veevärk
Tegevus	3.2. Koostatakse/ uuendatakse soojustamajanduse arengukavad
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024-2026 koostöös Saarte Energiaagentuuriga ning arvestades tegelikke vajadusi ja avanevaid meetmeid koostatakse või uuendatakse kavad.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Planeeringud keskkond taristu üksus, Saarte Energiaagentuur
Tegevus	3.3. Kergliiklusteede planeerimine ja keskkonnasäästlikum transport
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024-2025 Üldplaneeringus kergliiklusteede planeerimine. 2025-2028 avanevates toetusmeetmetes osalemine. Keskkonnasõbralike transpordilahenduste arendamine. Nõudepõhiste ühistranspordilahenduste arendamine.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Planeeringud keskkond taristu üksus, Ühistranspordi ja kriisivalmiduse spetsialist
Tegevus	3.4. Kärkla sadama piirkonna ning Keskväljakut ümbritseva tänavavõrgu kaasajastamine
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024 Sadama tänava ümberehituse ettevalmistused. Sadamaala detailplaneeringu avalik sisendi korjamine ja lähteülesande koostamine. 2025 Sadama tänava rekonstrueerimine. Sadamaala detailplaneeringu koostamine.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Planeeringud keskkond taristu üksus

Tegevus **3.5. Sadamate arendamine**

Tegevuse kirjeldus ja ajakava 2024-2027 Hiiumaa sadamate arengukava koostamine, Interreg projekt.
2024-2025 Sõru sadamasse kaasaegse ÜVK-süsteemi rajamine.

Vastutajad Hiiumaa Vallavalitsus, SA Hiiumaa Sadamad, Arendusspetsialist

Järjepidevad tegevused:

Tegevus **3.6. Taristute laiendamine, hooldamine ja parendamine**

Alam-tegevused 3.6.1. Side, elektri ja tänavavõrkude hooldus ja arendamine.
3.6.2. Väikesadamad ja lautrikohad korrastatakse.
3.6.3. Ühistranspordi teenuse parandamine ja peatuste kaasajastamine.
3.6.4. Vajadustele vastava lennu- ja laevagraafiku tagamine.

Vastutajad Hiiumaa Vallavalitsus, Planeeringud keskkond taristu üksus, Ühistranspordi ja kriisivalmiduse spetsialist, Transpordiamet, Regionaalministeerium

Seni tehtu:

2020 – 2024 saavutatud valdkondlikud eesmärgid: Naistlaiu, Orjaku, Sõru ja Kalana sadamate arendamine, aastaringne 6 põhireisi graafik Heltermaa-Rohuküla laevaliinil, Sõru-Triigi liinil igapäevaselt minimaalselt 2 edasi-tagasi reisi, suurem lennuk Kärddla-Tallinn liinil, valla teehoiukava koostamine, tänavalgustuses LED-lampide kasutusele võtmine, soojusmajandusarengukavade koostamine, kliima- ja energiakava vastu võtmine, elektrijalgratate võrgustiku käivitamine.

4. KÜLASTUSKESKKONNA ARENG

Arendustegevused:

Tegevus 4.1. Turismistrateegia tegevuskava elluviimine

Tegevuse kirjeldus ja ajakava Turismiklastri ja selle tegevuste kaasrahastamine lisaks maakonna arengustrateegia elluviimine toetusmeetmest MATA ja PEEK meetmest.

Vastutajad Hiiumaa Vallavalitsus, Hiiumaa Arenduskeskus

Järjepidevad tegevused:

Tegevus 4.2. Külastuskeskkonna kvaliteedi hoidmine ja tõstmine

Alam-tegevused

- 4.2.1. Korraldatakse giidide koolitusi, toimub giidieksam.
- 4.2.2. Rahvusvahelises Green Destinations (GD) programmis osalemine.
- 4.2.3. Hoitakse korras ja arendatakse supluskohtasid.
- 4.2.4. Hoitakse korras ja rajatakse uusi avalikke WC-sid.
- 4.2.5. Külastusobjektide viitade korrastamine
- 4.2.6. UNESCO biosfääri programmiala Hiiumaa toimekeskuse tegevuse toetamine, viiakse ellu MATA ja PEEK toetusmeetme tegevusi.
- 4.2.7. Hiiumaa üleste mainekujunduse ja turundustegevuste elluviimine, viiakse ellu MATA ja PEEK toetusmeetme tegevusi.

Vastutajad Hiiumaa Vallavalitsus, Planeeringud keskkond taristu üksus, Osavallavanemad, Hiiumaa Arenduskeskus

Tegevus 4.3. Turismivaldkonna ettevõtluskeskkonna toetamine

Alam-tegevused

- 4.3.1. Koostöös Saare maakonnaga turismi toodete ja teenuste arendamine (DMO)
- 4.3.2. Arendatakse kvaliteedimärke (Hiiumaa Roheline Märk jt) ning hea teeninduse ja teenuste kvaliteeti, viiakse ellu MATA ja PEEK toetusmeetme tegevusi.

Vastutajad Hiiumaa Vallavalitsus, Planeeringud keskkond taristu üksus, Hiiumaa Arenduskeskus

Seni tehtu:

2020 – 2023 saavutatud valdkondlikud eesmärgid: pühakodade taastamine ja arendamine (nt Kärddla, Puski ja Pühalepa kirik), Villalao taastamine, tuletornide renoveerimine, Tuuletorni rajamine, suplusrandade rannamööbli hankimine, GD kuldtase, Turismiklastri ja selle juhi ametikoha loomine, Biosfääri programmiala Hiiumaa toimekeskuse tegevuse käivitamine.

5. KESKKONNAHOID JA TEADLIKKUS

Arendustegevused:

Tegevus	5.1. Energia- ja kliimakava uuendamine ja tegevuskava koostamine
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024-2025 Energia- ja kliimakava uuendamine. 2025 Energia- ja kliimakava tegevuskava koostamine.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Planeeringud keskkond taristu üksus, Arendusspetsialist, Saarte Energiaagentuur
Tegevus	5.2. Kliimakindla majanduse seaduse mõjudega arvestamine
Alam-tegevused	Kohalikele omavalitsustele suunatud kliimapoliitika elluviimisega seotud kohustuste teadvustamine ja nendega arvestamine. Kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgi seadmine. Investeeringute planeerimisel kliimamuutuste leevendamise ja kohanemise põhimõtetega arvestamine.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Planeeringud keskkond taristu üksus, Saarte Energiaagentuur
Tegevus	5.3. Saarnaki ja Hanikatsi laiu ajaloolise koosluse säilitamine ja loodushoiu mudeli arendamine
Tegevuse kirjeldus ja ajakava	2024-2025 töötatakse välja jätkusuutliku haldamise plaan koostöös Riigimetsa Majandamise Keskusega.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Riigimetsa Majandamise Keskus, Tartu Ülikool, Hiiumaa Ametikool, Keskkonnaamet

Järjepidevad tegevused:

Tegevus	5.5. Keskkonnateadlikkuse suurendamine
Alam-tegevused	5.5.1. Jäätmesorteerimise alane teavitustegevus. Laiendatakse jäätmeteta majandamise põhimõtteid. 5.5.2. Keskkonnateadlikkuse tõstmine – koolitused, õppeprogrammid.
Vastutajad	Hiiumaa Vallavalitsus, Haridus kultuur sotsiaal üksus, Planeeringud keskkond taristu üksus, Hiiumaa Arenduskeskus

Seni tehtu:

2020 – 2024 saavutatud valdkondlikud eesmärgid: Suuremõisa jõe ja tiikide puhastamine, koelmuala taastamine, angerjamaimude asustamine, hajaasustusprogrammi vahendite jagamine, loomade varjupaiga tegevuse toetamine, Kaleste kaitseala moodustamise algatamine.